

BEGA; ES-SYSTEM SA; ES-SYSTEM WILKASY Sp. z o. o.; GOLLAND Sp. z o. o.; HELIOS Sp. z o.o.; IMPERIAL Sp. J; LUG S.A;
LUXIONA POLAND S.A.; OSRAM Sp. z o.o.; PHILIPS LIGHTING POLAND S.A; PHILIPS LIGHTING POLAND S.A ODDZIAŁ W KĘTRZYNI;
SITECO LIGHTING Sp. z o.o.; SCHREDER POLSKA Sp. z o. o.; THORN LIGHTING POLSKA Sp. z o.o.; TRILUX Polska Sp. z o.o.

Warszawa, dnia 6 lutego, 2013

Pani Małgorzata Szymborska
Z-ca Dyrektora Departamentu Odpadów
Ministerstwo Środowiska
ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa

Szanowna pani Dyrektor ,

Dot. : prośby o spotkanie w celu przedstawienia stanowiska branży oświetleniowej odnośnie nowej ustawy o zużytych sprzęcie oświetleniowym

My, niżej podpisani przedstawiciele branży oświetleniowej, reprezentujący uznanych producentów źródeł światła , zwracamy się z prośbą o możliwość spotkania w celu przedstawienia zagrożeń dla stabilności systemu gospodarki zużytym sprzętem oświetleniowym oraz zaproponowania rozwiązań. Na wstępie pragniemy zaznaczyć, że firmy przez nas reprezentowane, od początku są zaangażowane w budowę systemu zbiórki i recyklingu zużytych lamp , m.in. poprzez utworzenie organizacji odzysku w formule non-profit ,za pośrednictwem której zainwestowały w budowę system zbierania i recyklingu lamp ponad 130 mln. PLN.

W związku z trwającym procesem transformacji rynku oświetleniowego w kierunku technologii opartej na diodach elektroluminescencyjnych (LED) , wyrażamy poważne obawy dotyczące stabilności systemu gospodarowania użytymi lampami , o ile przepisy nowej ustawy nie uwzględnią realiów i przewidywanego rozwoju rynku. W szczególności dotyczy to dostosowania klasyfikacji sprzętu , obowiązującej w okresie do 14 sierpnia 2018 r.

Transformacja produktów oświetleniowych jest faktem

W momencie tworzenia ustawy i produkty oświetlenia LED wprowadzane na rynek miały charakter pilotażowy , a ich ilość była nieznaczna . LED-owe zamienniki lamp konwencjonalnych pojawiły się znacznie później. Na tym etapie, klasyfikowanie wszystkich produktów LED do podkategorii 5.6 (razem z oprawami oświetleniowymi) nie miało wpływu na funkcjonowanie systemu gospodarki zużytym sprzętem oświetleniowym. W ostatnich latach sytuacja ulegała diametralnej zmianie. Mamy do czynienia z dynamicznie rosnącym udziałem oświetlenia LED w rynku oraz z coraz szerszym asortymentem wyrobów , które pod kątem ZSEE można pogrupować w sposób następujący:

1. **LED-owe zamienniki lamp konwencjonalnych (LED retrofit lamps)** , na standardowych trzonkach (E27,E14..), o tradycyjnych kształtach i wymiarach. Rozróżnianie tych lamp w procesie zbierania odpadów od użytkowników według kryterium technologii (tradycyjna

czy LED) , jest praktycznie nierealne , dlatego powinny być one zaliczane do tego samego strumienia co lampy konwencjonalne (5.2-5.5) . Obrazują to przykłady poniżej:

2. **Oprawy oświetleniowe LED z wymiennym elementem z diód świecących (modułem LED) .** Oprawy te nie różnią się zasadniczo od tradycyjnych opraw klasyfikowanych w podkategorii 5.2 i 5.6

3. **Oprawy oświetleniowe LED (LEDINARIES) ,** z na stałe zamontowanymi elementami z diód świecących (moduły LED) , technologia LED stwarza praktycznie nieograniczoną możliwość tworzenia kształtów i wymiarów . Oprawy będą złomowane razem z modułami i będą trafiać do strumienia opraw , rodzaju 5.6 .

Rosnące znaczenie LED-owego oświetlenia, wynikające z beztrzęciowej technologii i wysokiej wydajności energetycznej, wymaga aktualizacji przepisów ustawy o zużyтым sprzęcie, tak aby zapewnić kontynuację funkcjonowania systemów zbierania i recyklingu zużytego sprzętu oświetleniowego. Podstawowym elementem dostosowawczym jest prawidłowe sklasyfikowanie sprzętu LED w okresie przejściowym do 14 sierpnia 2018. Jak wspomniano wyżej, w momencie pojawienia się na rynku niewielkiej ilości wyrobów LED Polska przyjęła interpretację zgodnie z którą wszystkie wyroby oświetlenia LED zostały włączone do rodzaju 5.6, gdzie rejestrowane są przede wszystkim oprawy oświetleniowe.

Stan ten, tj. klasyfikacja wszystkich produktów LED w podkategorii 5.6, jest na dłuższą metę nie do zaakceptowania i wiąże się z realnym ryzykiem:

1. niekontrolowanego rozprzestrzeniania się rtęci i innych substancji szkodliwych w środowisku
2. niewydolności systemu zbierania i recyklingu odpadów z konwencjonalnych lamp oświetleniowych, aż do jego całkowitego jego załamania

Niekontrolowane rozprzestrzenianie się rtęci i innych substancji szkodliwych w środowisku .

Ze względu na zewnętrzne podobieństwo oraz identyczne zastosowanie, zarówno standardowe lampy jak i ich LED-owe zamienniki będą trafiały do tego samego strumienia odpadu. Jeśli będą istniały dwa oddzielne strumienie: 1) dla lamp konwencjonalnych (podkategoria 5.2-5.5) oraz 2) oraz dla LED-owych zamienników (podkategoria 5.6), to w rzeczywistości każdy ze strumieni będzie stanowił zmieszany odpad składający się z lamp zawierających rtęć i beztrzęciowych LED. Istnieje realne zagrożenie, że rtęciowe lampy, które trafią do strumienia odpadów beztrzęciowych, nie zostaną poddane prawidłowym procesom odzysku i unieszkodliwienia rtęci, ponieważ procesy takie nie są zdefiniowane dla tego strumienia. Aby temu zapobiec, LED-owe zamienniki lamp muszą trafiać do jednego strumienia razem z lampami tradycyjnymi.

Załamanie się ciągłości finansowania systemu gospodarowania odpadem z lamp konwencjonalnych

Wyłączenie LED-owych zamienników z podkategorii dla lamp konwencjonalnych prowadzi do nierównowagi pomiędzy spadającą ilością lamp wprowadzanych na rynek (finansowanie), a ilością odpadu do zebrania (koszty). Nie bez znaczenia dla powyższego bilansu jest wzrost ilości świetlówek kompaktowych wprowadzonych w ostatnich latach na rynek w związku z wycofaniem żarówek. Dodać należy, że świetłówki kompaktowe pochodzą głównie z importu, a rynek wprowadzających jest bardzo rozproszony. Problem sierociego odpadu, który wskutek nierównowagi finansowej systemu pojawi się po kilku latach użytkowania świetlówek, może być nierozwiązywalny.

Liczymy się z tym, że zakwalifikowanie LED-owych zamienników lamp do podkategorii 5.6 razem z oprawami oświetleniowymi ma swoich zwolenników wśród nowych wprowadzających, którzy do tej pory nie zajmowali się oświetleniem. Traktowanie wszystkich produktów LED, w tym zamienników lamp, jest w atrakcyjnym kosztowo rozwiązaniem ze względu na zasadniczą różnicę pomiędzy kosztami zagospodarowania odpadu z lamp i z opraw oświetleniowych w 90% składających się z wartościowych metali. Wyrażamy opinię, że w rozumieniu ustawy o zużyтым sprzęcie, wyroby nowej generacji zastępujące starą technologię, należą do sprzętu tego samego rodzaju co wyroby które zastępują. Dotyczy to lamp tak samo jak telewizorów, komputerów, telefonów komórkowych, itp.

W podsumowaniu naszego stanowiska wnioskujemy o :

Związek Producentów Sprzętu Oświetleniowego „Pol-lighting”

00-739 Warszawa, ul. Stępińska 22/30

Tel./Fax.: (022) 840 65 18, (022) 841 00 31 wew. 157

www.pollighting.pl

1. uwzględnienie w nowej ustawie, w okresie do 14 sierpnia 2018r, **następującej klasyfikacji sprzętu oświetleniowego** :

- rodz. 5.1   Oprawy oświetleniowe do lamp fluorescencyjnych, z wyjątkiem opraw oświetleniowych stosowanych w gospodarstwach domowych
- rodz. 5.2   Liniowe lampy fluorescencyjne **i stosowane zamiennie lampy LED**
- rodz. 5.3   Kompaktowe lampy fluorescencyjne **i stosowane zamiennie lampy LED**
- rodz. 5.4   Wysokoprężne lampy wyładowcze, w tym ciśnieniowe lampy sodowe oraz lampy metalohalogenkowe **i stosowane zamiennie lampy LED**
- rodz. 5.5   Niskoprężne lampy sodowe **i stosowane zamiennie lampy LED**
- rodz. 5.6   Pozostałe urządzenia oświetleniowe służące do celów rozpraszania i kontroli światła, z wyjątkiem żarówek

2. utrzymanie obowiązku raportowania procesów ZSEE w ramach kategorii 5 (*Sprzęt oświetleniowy*) w podziale **na „lampy”**, do których zalicza się podkategorie 5.2 do 5.5 oraz **„oprawy oświetleniowe”**, do których zalicza się podkategorie 5.1 i 5.6 .

Na koniec pragniemy zwrócić uwagę na tytuł Załącznika II do nowej dyrektywy, który brzmi; **„Przykładowy wykaz EEE należącego do kategorii załącznika I”** . W świetle tego zapisu dopuszczalne jest uzupełnienie zaproponowanych w dyrektywie rodzajów sprzętu , tym bardziej, że w naszym przypadku , chodzi o dopisanie do istniejących już rodzajów sprzętu produktów zamiennych ze względu na wprowadzenie nowej technologii . Informujemy także, że w sprawdzanych przez nas krajach UE (Niemcy, Francja, Holandia, Finlandia, Dania) interpretacja kwalifikująca LED-owe zamienniki lamp do rodzaju lamp konwencjonalnych obowiązuje od początku pojawienia się na rynku wyrobów oświetlenia LED.

Mając na uwadze możliwość spotkania się z Państwem w celu szczegółowego omówienia przedstawionych zagrożeń, a także konsekwencji dla produkcji lamp oświetleniowych zlokalizowanej w Polsce, uprzejmie prosimy o wyznaczenie terminu spotkania i poinformowania nas za pośrednictwem naszej organizacji, Pol-lighting.

Z wyrazami szacunku ,

Bogdan Rogala
Wiceprezes Zarządu Philips Lighting Poland S.A

Bogumil Stepan
Prezes Zarządu Osram Sp. z o.o.

Zbigniew Skoczek
Dyrektor General Electric

Narcyza Barczak-Araszkiwicz
Dyrektor Pol-lighting

Związek Producentów Sprzętu Oświetleniowego „Pol-lighting”

00-739 Warszawa, ul. Stępińska 22/30

Tel./Fax.: (022) 840 65 18, (022) 841 00 31 wew. 157

www.pollighting.pl